

CÂTEVA MĂRTURII DOCUMENTARE PRIVITOARE LA JUDEȚUL ISTORIC ARGEȘ DIN CONDICA MĂNĂSTIRII PANTELIMON

TOMA RĂDULESCU

Unul din cele mai importante manuscrise care se păstrează în colecția Muzeului Olteniei este condica mănăstirii Sf. Pantelimon din București, care a avut ca număr de inventar 15 și 56 iar în momentul de față I 528 și a aparținut bogatei colecții a prof. univ. Mihail Săulescu (1861-1929), membru al baroului de Dolj din anul 1884, profesor de finanțe și statistică la Facultatea de Drept din București¹, deputat, secretar general la Ministerul de Finanțe, doctor în drept al Universității Sorbona din Paris, absolvent al cursurilor economice și financiare ale Universității din Berlin². Condica Pantelimonului a intrat în colecția Muzeului Olteniei în anul 1924, și la rândul ei fusese cumpărată prin licitație publică de la urmașii unuia din episcopii așezământului spitalicesc de la Pantelimon și anume colonelul Mihai Ghica (1792-1850), fratele domnitorilor Grigore Dimitrie Ghica și Alexandru Dimitrie Ghica, tatăl Dorei D' Istria, mare ban și mare vornic, ministru de interne al Țării Românești în anii 1830-1842, distins cu ordinul rusesc Sf. Ana clasa a II-a, pentru delimitarea talvegului Dunării după Pacea de la Adrianopol (1829) în anul 1830 și pentru buna întreținere a spitalelor³. Condica are transcrise principalele documente care atestă proprietățile mănăstirii Sf. Pantelimon de lângă București pe 334 de file și care a fost realizată conform dispozițiilor ctitorului său, Grigore Ghica II (1690-1752), fost dragoman la Poartă, domn al Țării Românești (1733-1735, 1748-1752) și al Moldovei (1726-1733, 1735-1741, 1747-1748), așa cum rezultă din așezământul său din 9 iulie 1752 („pentru că două condice s-au făcut, una ca să stea în seama iconomului în lăuntru al sfîitului locaș al Sfîitului Pandeileimon, iar alta la sfîita Mitropolie, care amîndouă sînt pecetluite de noi”)⁴.

Deoarece documentele mănăstirii Fedelesciiori, fostă în județul Argeș, azi Vâlcea, existente în condica Pantelimonului fac subiectul unui alt studiu nu le vom prezenta aici, ci doar șase documente privitoare la schiturile Turnu sau „schitul de sub

¹ George Mil. Demetrescu, *Istoria baroului Dolj de la 1864-1928*, tiparul „Prietenii științei”, Craiova, 1928, p. 111 și 323.

² Asupra operei lui M. Săulescu vezi *Dictionarul personalităților doljene*, Editura Aius, Craiova, 1999, p. 192.

³ Detalii vezi la Lucia Bieltz, *Documente inedite privind restituirea granițelor pe Dunăre în urma Tratatului de la Adrianopol*, în „Muzeul Național”, VIII, 1994, p. 4-5.

⁴ Condica Pantelimonului la fila 18 v.

turn“ cum era cunoscut în vechime, Trivalea din Pitești și bineînțeles la mănăstirea Sf. Pantelimon.

Condica Pantelimonului, ca și alte documente aparținând acestei mănăstiri, nu atras atenția lui Nicolae Iorga care în cap. XII intitulat „Extrase dintr-o condică a mănăstirii Sf. Pantelimon“ din volumul *Studii și documente cu privire la istoria românilor*, V, *Cărți domnești, zapise și răvașe*⁵ prezintă peste 92 de documente în regist sau prin simplă menționare. De existența condicii a știut și Al. G. Gălășescu care însă folosește mai multe documente originale⁶, iar în perioada interbelică dr. Constandin Nicolaescu-Plopșor⁷. În afara documentelor privitoare la mănăstirea Fedeleșoiu, despre Argeșul istoric informații se găsesc în condică la fila 15 din cadrul așezământului ctitoricesc din 9 iulie 1752 cu referire la moșia Dăncești, închinată de Sandul Bușănescu biv vel sêrdar, unul din cei doi epitropi ai Sf. Pantelimon, împreună cu munții din Țara Loviștei⁸, precum și la filele 16⁹ și 21¹⁰. Despre județul Argeș aflăm și din documentul din 9 iulie 1759 al lui Scarlat Grigorie Ghica voevod, la fila 27¹¹.

În anexă am reprodus 6 documente din condică de la filele 266-266 v, 268, 265, 141-142 v, 95 în ordine cronologică (circa 1680-5 ianuarie 1759). Documentul nr. I în forma redactată de Nicolae Iorga este incomplet și alăturat nefiresc cu alte documente. Din cuprinsul său putem observa că mănăstirea Trivalea din Pitești prin grija părintelui mitropolit Varlaam, ctitorul ei, a avut diverse proprietăți în mai multe localități (Groși, Slătioare, Săpata, Flești, Sămara, Pitești etc.)¹². Documentul nr. II în versiunea lui N. Iorga pe lângă faptul că este incomplet redat are și numeroase greșeli de transcriere. La documentul nr. III printre alte omisiuni se numără și cea cu privire la prețul de vânzare al satului Zăvoiul de pe Câlniște (Vlașca) și anume de ughi 280 din care „pentru pomană“ mai scăzuse jupâneasa Stanca, soția logofătului Grigorie de la Albești. La întocmirea zapisului de vânzare „fost-au mulți boiari, și preoți, și oameni buni“. Al patrulea document (15 mai 1752) este o danie a fostului mare sêrdar și epitrop al mănăstirii Sf. Pantelimon, Sandu Bușănescu și a soției sale pentru mănăstirea amintită a 500 stânjeni în hotarul Răzmireștilor-Vlașca ce provenea prin cumpărare de la boierii Bălăceni și Racotă, la care adaugă 300 stânjeni în hotarul Dănceștilor-Argeș, 7 boi de jug, 7 vaci cu lapte, 50 oi, 25 stupi și munții de pe apa Lotrului care trebuiau să aducă mănăstirii un venit pe an de câte 75 taleri și 12 oi. Documentul nr. V care este un schimb de moșii între Maria Corbeanul, soția fostului

⁵ Apărută la București în anul 1903, p. 474-507 și 706-713.

⁶ Al. Gh. Gălășescu, *Eforia spitalelor civile din București*, București, 1900.

⁷ C.S. Nicolaescu-Plopșor, *Fumăritul Craiovei la 1752*, în „Oltenia“, I, 1940, p. 2; Idem, *Documente privitoare la schitul Șerbănești-Vâlcea*, în *Ibidem*, p. 22-26; vezi și volumul *Eforia spitalelor civile, 1832-1932*, București, 1932.

⁸ Se referă la moșia Dănceștilor și la munții de la Lotru.

⁹ Se referă la viliile părăsite „în dealul Piteștilor unde să zice la Leșcioară ot sud Muscel, cari vii au fost ale răposatului Constandin biv agă Bălăceanul și fiind părăsite de multă vreme nu le-au destupat nici jupâneasa Smaranda, nepoata agăi Bălăceanul, nici alt nimeni“... „și le-am închinat și le-am afierosit la Sfîtul Panteleimon și nosocomion“.

¹⁰ Se referă la moșia Budești din Argeș care a fost a lui Constandin Corbeanul biv vel sluger.

¹¹ Se referă la vama și târguri „ce să face iar toamna supt dealul Piteștilor“ care erau închinat mănăstirii Pantelimon, precum și la „venitul munților sud Argeș de pe apa Lotrului de peste Olt“.

¹² Documentele sunt reproduse și în condicile nr. 133, 171, 370, 371, 721, de la Arhivele Naționale din București conf. N. Șerbănescu, *Varlaam mitropolitul Țării Românești, părintele tipografiei bucureștene (1672-1679)*, în „B.O.R.“, 1958, 11-12, p. 1129 și urm.

mare sluger Constandin Corbeanul, cu mănăstirea Sf. Pantelimon, este menționat de N. Iorga ca un act de vânzare, fără nici o altă precizare. Documentul nr. VI (5 ianuarie 1759) se referă la 13 munți din Țara Loviștei care, conform practicii în jurul anilor 1552-1554 ca urmare a conflictelor turco-habsburgice generate de stăpânirea Transilvaniei, sașii din Sibiu ca aliați ai Habsburgilor au profitat și și-au extins stăpânirea asupra acestor munți ai Țării Românești de la graniță. Marele boier Sandul Bucșenescu, care cunoștea conținutul hotărâniciei din 9 iulie 1520, încheiată în timpul lui Neagoe Basarab și care este reprodusă și în condica de față, în timpul domniei lui Mihai Racoviță (1730-1731, 1741-1744), ca urmare a păcii de la Belgrad din 18 septembrie 1739 care încheie războiul ruso-austro-turc (1736-1739) și când Imperiul Habsburgic restituia Oltenia care a fost realipită Țării Românești, a obținut retrocedarea celor 13 munți. De remarcat faptul că domnul, în calitate de stăpân al întregii țări, declară munții respectivi proprietate domnească, deși fuseseră ai plăieșilor din Volneasa și Malaia din Țara Loviștei până la acapararea lor de sașii sibiieni. Ca mijloc de pedeapsă pentru moșnenii nemulțumiți sunt enumerate strigarea în târg și apoi ocna.

În concluzie, cele șase documente prezentate aduc contribuții substanțiale la cunoașterea posesiunilor mănăstirii Sf. Pantelimon în județul Argeș și al faptului că și în perioada fanariotă elita politică a menținut pe cât s-a putut integritatea teritorială a Țării Românești ca dovadă al largii autonomii care se menținea având ca exemplu pe stolnicul Sandul Bucșenescu care „s-a arătat cu dorință de patria sa“, așa cum se precizează în ultimul document prezentat.

Documentul nr. I.

Fila 266. **Circa 1680.** Aicea semnăm pentru cărțile și zapisele mănăstirii Trivalii de la oraș Pitești.

Un zăpis al bănăsiu lui Mareș pe moșia de la Groși și de la Slătioare peste tot cât au ținut Mareș banul.

Un zăpis al Dimei și al nepoților pe o fune de moșie din Slătioare.

Fila 266 v. Un zăpis al lui Gherghie croitorul din Pitești pentru moșia de la Flești partea lui Păiuș ce s-au luat asprii ughi.

Un zăpis pentru via de la Săpata.

Un zăpis al lui Dionisie călugărul din Lipia pe moșia din Sămara ce au închinat el mănăstirii căți au fost partea lui Costea Gălășgen.

Un zăpis al lui Silvestru călugărul din Golești pentru vadul de moară la Pitești în lazul cel lungu ce i-au închinat el mănăstirii, și carte domnească pe zăpis.

Zăpisul logofătului Neculii Cortofleș pe toată partea lui de moșie din Sămara ce au vândut el mănăstirii.

Și zapisele moșiei.

(N. Iorga, *Studii și documente*, V/1, p. 486, nr. 24.).

Documentul nr. II.

Fila 268.

Circa 1680.

Odăjdilele schitului de după Turnu:

Sfita de caftan albu cu flori galbene. Sfita de atlas mușchiu cu sânți jos de atlas verde. Sfita de pânză albă cu flori. Stihar atlas cărunzat cu sânți de atlas verde. Petrarhir de atlas galben - 2. Petrafil de sofa mohorât - 2. Dvere de sofa cu vergi - 3. Poale de icoane - 2. Discos, sviadă, potir, lingură, cădelniță. Poclovecioare - 2 de taftă nărăzată, cu sânții de la străi albi. Două poale de pânză de ațe și pestrețe și roșii cu sânții de (șters) verde. O poală de sarasie roșie, un antimis cu moște sfinte. Cărți de-ale schitului de pre Turnu. Un penticostar de Lipof nou. Un ohtoih șatodnăsnëvnic. Psaltire - 1. O liturghie scrisă cu mâna. Ceaslov mic - 1.

(N. Iorga, *Studii și documente*, V/1, p. 486, nr. 24.).

Documentul nr. III

Fila 265.

1687 (7195) iunie 9.

Adecă eu Stanca logofeteasa, care am fost jupâneasa lui Grigorie ce au fostu vel logofăt de la Albești, dinpreună cu fiul meu Matei scriu și mărturisescu cu acesta al meu zapis ca să fie de credință și de bună mărturie la mâna sfinției sale părintelui Varlaam, ce au fost mitropolit și la sfânta și dumnezeiasca mănăstire de lângă orașul Pitești, ce să chiamă Trivalea, unde iaste hramul Sfintei Troițe, cum să știe că având sfinția sa la un loc stătător la oarecine, iar noi fără de știrea sfinției sale i-am fostu luat împreună cu dumnia lui boerinul meu Grigorie logofăt și i-am cheltuit în trăbile casii noastre. Iar când au venit vremea de și-au căutat sfinția sa părintele Varlaam de acești bani, noi într-alt chip n-am avut cum face neputându-i da bani ne-am tocmit cu sfinția sa de i-am vândut satul Zăvoiu de pe Călniște ot sud Vlașca preste tot cu heleșteul, cu morile, cu Popeasca, cu Boteanii de peste tot hotarul din câmp, din pădure, din apă, din siliștea satului și de pretutindenii cât să vă aleage, și cât am ținut și noi cu toți rumânii și cu tot venitul. Și i-am dat și toate zapisele și scrisorile ce am avut pentru acest sat și l-am vândut cu tocmeală și cu bună așezare drept ughi 280 de a noastră bună voe ca să fie satul stătător și așezat la sfânta mănăstire ce scrie mai sus (Fila 265 v.), pentru că l-am vândut noi de a noastră bunăvoe drept acești bani ce scrie mai sus. Căci că și aceasta s-au socotit că din mari și greale nevoi și datorii ne-au plătit și s-au mântuit cu acești bani boiarinul meu dumnealui Grigorie logofăt. Și câțiva ani au trecut stându banii la noi până a face noi această tocmeală. Și nu ni s-au socotit nici o dobândă. Drept aceia să n-aibă nimeni dintr-altcineva vreo treabă nici tocma fiu meu Matei, că acestea mi s-au dat mie pentru zestrele miale și alte datorii care au fost ale boiarinului meu. Și încă am mai socotit de am mai lăsat din prețul satului din câți au fost socotit la judecata boiarilor pentru pomana noastră ca să ne pomenim la sfânta mănăstire.

Și cându s-au făcut această tocmeală fost-au mulți boiari, și preoți, și oameni buni cari au iscălit mai jos numele. Și noi pentru mai adevărată credință ne-am pus mai jos pecețile și iscăliturile ca să se crează. Iunie 9 dni liat 7185. Eu Stanca logofeteasa, Eu Matei sin Grigorie logofăt ot Grădiște. Și-am scris eu Iosaf ieromonah ot sfânta mănăstire Argeș.

Ed. Reg., N. Iorga, *St. și doc.*, V, nr. 29, p. 488 cu precizarea că data corectă este 9 iunie 7195 nu 9 iulie 7195 așa cum apare aici.

Documentul IV

Pentru moșia Răzmirești din sud Vlașca

1752 mai 15.

Sandul Bucșănescul biv vel sârdar împreună cu soția sa Maria adevărim printr-această adevărată carte a noastră că din râvnă dumnezeiască îndemnându-să prea luminatul și prea înălțatul domnul nostru Io Grigorie Ghica voevod de au ridicat dumnezeescul locaș din jos de București, pă apa Colintinii, întru slava și cinstea Marelui Mucenic și făr de argint tămăduitor Sfătului Pandeileimon, unde și spital de bolnavi au aşăzat a fi nu numai acolo în mănăstire de boala prelungitoare de care nu să smolescu. Ci încă și altu spital mai jos de mănăstire pentru boale care sânt smolicioase, precum lăngoarea și ciurma (de care să ne ferească Dumnezeu), la care zidire am fost arănduit de măriia sa purtătoriu de grijă dintr-u-nceput până la sfârșit după cum să văd. Deci, socotind eu că nu-mi va fi pomenirea desăvârșit numai cu osteneala ce am făcut la aceste ziduri din râvnă dumnezeiască și din bună voia inimii mele, am socotit și ne-am îndemnat de am închinat și noi dintr-ale noastre agonisiri și am afierosit la mai sus numita mănăstire a Sfătului Pandeileimon 500 stânjeni de moșie în hotarul Răzmireștilor ot sud Vlașca, care moșie mi-au fost și mie de cumpărătoare de la dumnealui postelnicul Bălăceanul, feciorul Barbului Bălăceanul, nepotul lui Drăghici Bălăceanul biv vel pitar și de la Toma postelnic Racotă, după cum arată în zapisul cel de vânzare și în cartea de hotărnicie.

Și iar am mai închinat și am afierosit la sfânta mănăstire 300 stânjeni de moșie în hotarul Dăngeștilor ot sud Argeș, care moșie iaste împreună tot într-un hotar cu moșia mănăstirii Fedeleşoiului și 7 boi de jug și 7 vaci cu lapte și 50 oi i 25 de măci de stupi și munții după apa Lotrului, care s-au descoperit în zilele mării sale Mihai vodă Racoviță din stăpânirea sașilor din cetatea Șibiului și au rămas pământ domnescu și ni l-au dat sub stăpânire noastră.

Iar când au fost în zilele mării sale domnului nostru Io Gligorie Ghica voevod s-a sculat Nicolae vătaf de Loviște cu toți plăiașii și cu săteanii din Voineasa și din Mălaia răspunzându ca să-i dea lor ca unii ce sânt păzitori plaiului și nu li s-au dat, ei mi-au dat mie pentru cheltuiala și osteneala ce s-au făcut la descoperirea acestor munți după cum arată hrisovul mării sale (F. 141 v.) 7248 mai 5 dni, care și pă aceștia de a mea bună voe i-am afierosit ca să ia mănăstirea venit pă an câte taleri 75 și oi 12, afară din munții care am eu împreună cu lotreanii deci să aibă a lua mănăstirea acest venit după munți și a stăpâni toate acestea mai sus zise cu bună pace de către mine și de către tot neamul meu, pentru că din bună voia mea am dat toate acestea pentru vecinica pomenire a noastră și a părinților noștri.

Și am pus mărturii vrenice de credință cari să vor iscăli mai jos, întărind și noi cu pecețile și scâlăturile noastre ca să să crează. Mai 15 dni leat 1752. Sandul Bucșănesc biv vel sârdar, Maria Bucșăneasca sârdăreasa, Stavru vel pitar martor.

Documentul V

Fila 95.

1757 (7265) martie 1.

Adecă eu jupâneasa Maria Corbeanca ce am fost soție răposatului Costandin Corbeanul biv vel sluger. Dat-am acest adevărat zapis al meu la mână dumnealui Sandului Bucșanescul biv vel sârdar, epitropul Sfitei mănăstiri a Sfântului Pandelimon, ca să fie de bună credință precum să știe că întâmplându-să de au murit soțul meu cel dintâiu Costandin Corbeanul sluger și nerămânându-mi copii cu dumnealui din porunca răposatului mării sale Gregorie Ghica voevod și după hotărârea dumnealui velișilor boiari împărțindu-să casa răposatului soțului meu în trei părți, o parte mi s-au dat mie, altă parte s-au dat neamului, iar o parte s-au dat daniel Sfitei mănăstiri a Sfântului Pandelimon pentru pomenirea răposatului soțului meu Costandin Corbeanul (Fila 95 v.) sluger.

Deci căzându-să în partea mănăstirii moșia Budeștii ot sud Argeș și viile de la Schei ot sud Saac, iar în partea mea căzându-mi moșia de la Clătești și viile ce le-am avut lucrate acolo la Clătești din bunăvoia noastră, nesiliți de nimeni ne-am învoit și cu știrea preasfințitului părinte mitropolitul țării, chir Filaret, și cu a dumnealui vel logofăt și cu a dumnealui vel vistier, epitropii sfitei mănăstiri și cu știrea dumnealui tuturor velișilor boiari, de-a făcut schimb și am dat sfitei mănăstiri moșia de la Clătești toată partea mea, însă din patru părți ce iaste peste tot hotarul doauă părți, afară dintr-o parte ce iaste a copiilor postelnicului Barbul Preotescul, și afară dintr-o parte ce iaste iarăși sfitei mănăstiri cumpărată de măria sa răposatul Gligorie Ghica voevod de la Costandin Cocorăscul biv vel sluger. Și au dat-o daniel sfitei mănăstiri. Și am dat moșia și cu balta și cu otascina viilor, și cu viile ce le aveam acolo la Clătești du peste tot hotarul după cum am stăpănit eu până acum și după cum au stăpănit și răposatul soțul meu Costandin Corbeanul biv vel sluger. Și mie mi s-au dat de la sfânta mănăstire moșia Budeștii tot hotarul și viile de la Schei după cum le-au stăpănit aceste moșii și răposatul soțul meu. Deci după așazăământul ce au făcut cu dumnealui de am dat schimbu sfitei mănăstiri moșie pentru moșie și vii pentru vii, am dat și acest adevărat zapis al meu la Sfânta mănăstire a Sfântului Pandelimon ca să știe și să stăpânească sfânta mănăstire toată partea mea de moșie de la Clătești, însă din patru părți doauă părți după cum adeverează mai sus, cu balta cu otascina viilor și cu viile noastre ce le avem acolo la Clătești și du peste tot hotarul după cum am stăpănit și eu până acum și după cum au stăpănit și răposatul soțul meu Costandin Corbeanul sluger cu bună pace de către mine și de către tot neamul meu. Și să fie sfitei mănăstiri moșia și viile stătătoare și nestrămutate în veci pentru că din bunăvoia noastră am făcut acest schimb și cu știrea tuturor dumnealui velișilor boiari, mai având sfânta mănăstire moșie în Clătești, partea de la slugerul Costandin Cocorăsc după cum arată mai sus.

Și eu pentru mai adevărată credință am întărit zapisul cu iscălitura și cu pecetea mea ca să se crează, fiind și mulți boiari mărturii care să vor iscăli mai jos. Și am dat și zapisele și cărțile pentru această moșie, iar de să va găsi alte zapise pentru această moșie să nu se crează. Martie 1 dni leat 7265. Maria Corbeanca.

Ed. menț. N. Iorga, *St. și doc.*, V, p. 499-500, nr. 80.

Documentul VI

Fila 141v.

1759 ianuarie 5.

Înainte noastră au eșit dumnealui Sandul Bucșănescu vel stolnec, cu popa Ilie Stan Dobrotă, Andreiu Vegiu ot Voineasa, Părvul Fota, Lazăr, Costandin ot Mălaia nimeni dupe Lotru pentru 13 munți după apa Lotrului, care munți fiind coprînși de vail Sibiului de 200 și mai mult de ani în zilele mării sale răposatului Mihai voevod Racoviță, dumnealui stolnic Sandul cu ajutoriu de către domnie și cu a domnii sale cheltuială mergând au dovedit acei 13 munți ai țării noastre pe apa Lotrului și scoțându-i de supt stăpânire străină pentru 3 munți anume Voinișăscul, Buceciul, Dobrunul s-au fost așezat dumnealui stolnecul cu sâtenii ot Voineasa i Mălaia ca după ce să vor scoate să stăpânească în doauă, iar ceilalți zece munți să-i stăpânească numai dumnealui stolnecul singur, dupe cum așăzământul acesta l-au făcut prin scrisoare la mână sâtenilor din Voineasa, den Mălaia dupe apa Lotrului la leat 7252.

Dupe aceia, în zilele mării sale răposatului întru fericire părintele mării tale Grigorie Ghica voevod în domnia ceasta de acum dupe urmă s-au sculat sâtenii ot Voineasa, Mălaia și cu Neculae vâtaf de plaiu și cu toții plăiașii ot Loviște sud Argeș ca să la munții supt a lor stăpânire, de unde măriia sa lund înștiințare de pricina acestor munți au trimis de au (Fila. 142) luat pe toți sâtenii de acolo și cu divan cercetând lucrul, fiindu față și dumnealui stolnecul Sandul, așa au găsit măriia sa cu cale cum că acei munți trebue să rămăe pre seama domnii fiind pământul țării și domnia să-l dea cui va vrea. Pentru lucru ca aceasta stându pământu al țării coprins cu stăpânire striină și nimeni în 200 de ani nu i-au mai dovedit rămăne a fi domnești. Și așa domnia sa i-au dăruit stolnecului Sandului cu hrisov, pentru că s-au arătat cu dorință de patria sa neștiindu-i în seama nici așăzământul acelor trei munți, arătând că n-au avut dumnelui voe a să așăza pentru acei trei munți. Și așa au dat și măriia sa și hrisovul mării sale la leat 7258 asupra aceștii pricini. Dar numiții lotreani nu s-au odihnit și la leat 1754, în domnia mării sale Costandin vodă Cehan, au fost veniți de față iarăși la divan înaintea mării sale, unde fiind și dumnealor veliții boiari s-au cercetat de isnoavă pricina.

Și așa s-au găsit cu cale acei zece munți să stăpânească numai dumnealui stolnec, iar cei trei munți Voinișăscul, Buceciul, Dobrunul să aibă și numiții sâțeani din Voineasa, Mălaia parte în doauă împărțindu-și venitul a celor trei munți iar în doauă, numai numiții oameni să aibă a da și ei cheltuiala ce va ajunge pe jumătate la cei trei munți domnii sale stolnec fiindcă dumnealui au cheltuit până au dovedit și au scos munții, și scrie în cartea de judecată cea din zilele mării sale Costandin voevod Gehan cum că numiții oameni s-au așăzat pentru stăpânire, cheltuiiala prin zapise cu dumnealui stolnic Sandul înpotriva cărăia cărți întrebând și pe dumnealui stolnec ce are a răspunde dumnealui au răspuns că de acea judecată se ține, numai rumânii nu s-au ținut, după cum pricina mai jos ne-au arătat. Și pentru că nu s-au ținut ei de judecată ci s-au obrăznicit de s-au întinsu mai multu și cu stăpânirea și cu cheltuiiala că n-au plătit căuta și dumnealui să nu să ție de judecata mării sale Costandin vodă și cerea ca după hrisovul mării sale răposatului Grigorie vodă să ia și partea lor pe jumătate ce li să dădea de la acei trei munți tot sub stăpânirea dumnealui.

Ala căror pricini le-au arătat dumnealui stolnec Bușcănescul întâiu că ei după ce s-au apucat cartea de judecată cea din zilele mării sale Costandin vodă Gehan n-au mai așteptat să facă zapisul pentru așăzământ și cheltuiala ce numește cartea, a doauă

că ei într-acești cinci ani de la judecată încoace nu s-au (Fila 142 v.) mulțumit să-și ia venitul numai pe jumătate ce li s-ar fi venit de la acei trei munți, ci s-au obrăznicit de au luat nu numai iarăș tot venitul de la cei trei munți ci încă și de la ceilalți zece munți care a dumnealui stolnic zisă fiind de ei netăgăduită. Iată că ei s-au cunoscut că nu s-au ținut de judecată ci cu care iastă să li să ia și acea parte de jumătate de la acei trei munți de sub stăpânirea lor, că cheltuiala ce li s-au căzut a da pentru scoaterea munților n-au dat, venitul iarăș n-au vrut să și-l ia pe cât li s-au căzut. Numai că căzându ei cu multă rugăciune la dumnealui stolnicul Sandul și arătând însuși ei greșeala obrăzniciei cu care s-au arătat, și făcând însuși ei foae de venitul munților pe fieștecare an într-acești cinci ani, și arătându-să cu ce sânt ei datori a întoarce dumnealui stolnicului supt a lor iscălitură la acea foae, și rugându-să că va plăti și cheltuiala ce li să va veni la cei trei munți pe jumătate, și făcând și zapis cu tărie asupra aceștii pricini că nu să vor obrăznici a să mai întinde mai mult decât li să cade.

Așa și noi am făcut pe dumnealui stolnic Sandu de au primit rugăciunea lor și am hotărât într-acestași chip ca numiții oameni după ce-și vor plăti datoria venitului și a cheltuielii, și de nu se vor obrăznici a să întinde mai mult cu stăpânirea, ci se vor odihni și să vor mulțumi cu partea ce li s-au dat, așa să aibă-a stăpâni și ei trei munți partea pe jumătate în pace. Iar de care cumva nu vor păzi acest așezământu și hotărâre, atunci găsim cu cale cu toată dreptatea să li se ia această parte de munți de sub stăpânirea lor și să să dea la mănăstirea Sfetii Pandleimon împreună cu ceilalți munți unde sânt dați danie de dumnealui stolnic Sandul Bucșănescul, și atunci să să și pedepsească ei cu târgul și cu ocna ca niște nemulțumitori darului și ne supuși dreptății și divanurilor. Iar hotărârea cea desăvârșit rămâne la măriia ta. Leat 1759 luna ghenarie 5 dni. Filaret al Ugrovlahiei, Costandin Dudesc vel vornic, Costandin Crețean vel ban, Costandin Brâncovean vel logofăt, Ștefan Văcărescul, vel spătar, Mihai Cantacuzino vel vistier, Necolache paharnic.